وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در حاشیه محفل شعرخوانی اربعین در کربلای معلی:

این نور خاموش شدنی نیست

فرهنگی/ محمدمهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی همزمان با چهلمین روز شهادت حضرت سیدالشهدا(ع) و شهدای کربلا در محفل شعرخوانی «اربعین» در کربلای معلی حضور یافت و همچنین جلسه ستاد اربعین با حضور او در کربلای معلی برگزار شد. او در بخش‌های مختلف این آیین‌ها از میهمان‌نوازی ملت و دولت عراق تقدیر کرد، از برپایی بیش از ۴۵۰ موکب در نقاط مختلف ایران و عراق و ارائه خدمات فرهنگی به زائران اربعین حسینی گفت و همچنین با اشاره به سکوت رسانه‌ای دشمن در برابر عظمت این آیین و تبلیغات وارونه این حماسه تأکید کرد «این نور خاموش شدنی نیست».

■ تلاش دشمن برای بایکوت رسانه‌ای حماسه‌اربعین

مراسم شعرخوانی اربعین حسینی با حضور محمدمهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و جمعی از شاعران و هنرمندان شامگاه پنجشنبه ۲۴ شهریورماه به همت کمیته فرهنگی ستاد اربعین در کربلای معلی برگزار شد. وزیر فرهنگ در این مراسم از میهمان نوازی ملت عراق گفت و به نمایندگی از دولت و ملت ایران و شخص رئیس جمهور از ملت و دولت عراق تشکر کرد. او در بخشی از صحبت‌هایش با اشاره به تلاش دشمن برای مقابله با مفهوم و پیام حماسه بزرگ اربعین گفت: «امروز با یک سکوت طراحی شده و حتی تلاش برای مقابله با این عظمت مواجه هستیم، در این حماسه بزرگ، میهمان و میزبان در خدمت به زائران از یکدیگر سبقت می‌گیرند، میزبان همه دارایی اش را در طبق اخلاص گذاشته، پیر و جوان و کودک و... همه در خدمت زائران هستند.» وزیر ارشاد خاطرنشان کرد: «این همایش بی‌نظیر چند ده میلیونی هر ساله در این سرزمین اتفاق می‌افتد، اینجا تنها کمیت مطرح نیست، اتفاقاً عظمت اربعین در کیفیتش است، به‌طوری که قلم از روایت عظمت این حماسه بزرگ قاصر است.»

گفتنی است، در این محفل ادبی شاعرانی چون جواد زمانی، احمد جواد نوآبادی، حسین شمسایی، سید حسین متولیان، مجید تال، عارفه دهقانی و لیلا فخیمی به شعرخوانی پرداختند و مصطفی راغب از خوانندگان کشورمان نیز قطعاتی را در رثای سید و سالار شهیدان اجرا کرد.

در حاشیه محفل شعر اربعین حسینی و در جمع خبرنگاران وزیر فرهنگ از تشکیل ستاد فرهنگی اربعین در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی خبر داد و گفت: «تقریباً از چند ماه پیش، ستاد فرهنگی اربعین در وزارتخانه راه‌اندازی شد، این ستاد از مرز میرجاوه تا مرزهای غربی موکب‌هایش برپا شده است از سوی دیگر تنها بیش از ۲۵۰ موکب فرهنگی در امامزاده‌ها فعال اند، همچنین در مسیر پیاده‌روی زائران اربعین حسینی، سینمای سیار با حضور هنرمندان برپا شده بود.» او با تقدیر از ملت و دولت عراق برای میزبانی شایسته از زائران اربعین حسینی گفت: «طبیعی است که بدخواهان و دشمنان اهل بیت(ع) چشم دیدن عظمت مردمی این اجتماع چند ده میلیونی را ندارند و تلاش می‌کنند با برجسته کردن برخی مشکلات که در این رویداد بزرگ طبیعی است، نورانیت این حماسه را با تبلیغات وارونه جلوه دهند، اما این نور خاموش شدنی نیست و همه کسانی که درگیر این حماسه هستند با تمام وجود این حماسه را درک می‌کنند.»

محمد مهدی اسماعیلی در عین حال با اشاره به برخی از مشکلات و قصور و کوتاهی مسئولان، اطمینان داد که «دولت تصمیم جدی برای تقویت بخش حمل‌ونقل گرفته است و امیدواریم سال آینده مشکلات کمتر شود.»

■ برگزاری جلسه ستاد اربعین در کربلای معلی

جلسه ستاد اربعین سازمان حج و زیارت در کربلای معلی با حضور محمد مهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، سیدصادق حسینی رئیس سازمان حج و زیارت و مسئولان ستاد در کربلای معلی برگزار شد. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ضمن تقدیر از دستگاه‌هایی که در زمینه تسهیل حضور زائران در اربعین فعالیت کرده‌اند، گفت: «عمده عملیات‌های ستاد اربعین در کشور عراق انجام می‌گیرد، بنابراین اقدامات در این کشور نیازمند همدلی و تدبیر بود که خوشبختانه تاکنون این دو مسأله مهم به وضوح از سوی تمامی مسئولان مشاهده می‌شود.»

گپ و گفت «ایران» با محمد کاظم کاظمی، نویسنده و شاعر افغانستانی به مناسبت روز شعر و ادب فارسی

شاعرانی که توجهی به مردم ندارند فراموش می‌شوند

مریم شهبازی/ بیست و هفتم شهریور در تقویم ملی کشورمان به سالروز درگذشت شهریار گره خورده و از آن به عنوان روز گرامیداشت شعر و ادب فارسی یاد می‌شود. به همین بهانه در گپ‌وگفت امروز مان با محمد کاظم کاظمی، نویسنده و شاعر افغانستانی درباره وضعیت این روزهای شعر فارسی و برخی اما و اگرهای پیش روی اهالی ادبیات در چگونگی تلاش برای پررنگ‌تر شدن دوباره این بخش از فرهنگ‌مان در زندگی امروز می‌خوانید. در کارنامه کاری این شاعر و پژوهشگر مسئولیت‌ها و فعالیت‌های ادبی مختلفی از جمله دبیری یازدهمین جشنواره شعر فجر و عضویت در گروه علمی برون مرزی فرهنگستان زبان و ادب فارسی دیده می‌شود.

عکس: ایسنا

■ با توجه به دهه‌ها فعالیت مستمر شما در عرصه ادبیات چه پیشنهادی برای کاربردی‌تر شدن مناسبت‌هایی نظیر روز شعر و ادب فارسی، آن هم فراتر از تقویم ملی و فرهنگی دارید؟

به چنین مبحثی باید از دریچه‌های مختلف فرهنگی و اجتماعی پرداخت، با این حال معتقدم در همین شرایط فعلی هم تا حدی شاهد اثرگذاری این روز هستیم. همین که شما با من تماس گرفته‌اید و درباره راهکارهایی برای جلب توجه بیشتر مردم به مناسبت‌های فرهنگی می‌پرسید نشأت گرفته از اثرگذاری این قبیل روزها است. البته هنوز اثرگذاری مطلوبی که باید و شاید را ندارند.

■ اما به قول خودتان هنوز آن اثرگذاری مطلوب را شاهد نیستیم!

قدم نخست برای کاربردی‌تر شدن هر چه بیشتر چنین مناسبت‌هایی به عهده اهالی رسانه است، آنان باید برای جلب توجه مردم به شعر تلاش کنند و از طرفی برنامه‌ریزی در راستای ارتقای جایگاه شعر در وجوه مختلف زندگی را به یک خواسته جدی تبدیل کنند وگرنه این روزها در نهایت به برپایی چند تجلیل و مراسم محدود می‌شوند. از سوی دیگر متولیان فرهنگی هم نباید مناسبت‌های تقویمی را به برگزاری چند مراسم سخنرانی و همایش تقلیل بدهند. اما این خواسته محقق نمی‌شود مگر با تبیین ضرورت‌های بازگشت شعر به زندگی امروز. اگر عزمی جدی برای جلب دوباره توجه‌ها به شعر شکل بگیرد باید از هر امکان و هر بهانه‌ای برای یادآوری شعر و اهمیت آن بهره گرفت.

■ به کم‌رنگ شدن شعر در زندگی امروز اشاره کردید و اینکه می‌توان به بهبود جایگاه فعلی‌اش امیدوار شد؛ تحقق این مسأله تنها از دریچه فعالیت‌های رسانه‌ای و عزم متولیان ممکن می‌شود؟

به کمک اینها مردم از تأثیری که شعر قادر است بر روح و زندگی‌شان بگذارد آگاه می‌شوند تا دیگر آن را بخشی غیرضروری از فرهنگ و ادب‌مان نبینند.

■ در این بین چه نقشی برای خود اهالی ادبیات قائل هستید؟

واقعیت این است که بخش مهمی از این علاقه‌مندسازی از عهده خود شاعران برمی‌آید، اینکه بتوانند اثری خلق کنند که مخاطب را به سوی خود بکشاند. شاعر باید شوق شعرخوانی را در خواننده یا شنونده برانگیزد. اینکه شعر تا چه اندازه منعکس‌کننده دغدغه‌های مردم باشد نیز اهمیت زیادی دارد.

■ مخاطب امروزی بهره‌مند از امکانات و شرایطی متفاوت از مردمی است که در زمانه حافظ و سعدی می‌زیسته‌اند، در جهان امروز که با انواع و اقسامی از سرگرمی‌های نوین و تکنولوژی‌های ارتباطی احاطه شده هم می‌توان همچنان از بازگشت دوباره شعر به زندگی امروز سخن گفت؟

به سبب بروز تغییراتی که به آنها اشاره کردید چنین توقعی بسیار نابجاست، اما آن‌طور هم نیست که فکر کنیم دوره شعر و شاعری به سر آمده است. حتی در همین شرایط اگر شاعر متوجه وظایفی که جامعه و ادبیات به عهده‌اش گذاشته بشود و از طرفی خواسته مخاطب را هم لحاظ کند برای شعر می‌توان جایگاه بهتری را متصور شد. به‌طور قطع مردم نسبت به هر هنری که بیانگر بخشی از احساس آنان باشد واکنش مثبت نشان می‌دهند، مسأله‌ای که درباره دیگر هنرها، از قبیل سینما و موسیقی هم صادق است. آنهایی که مدعی بی‌توجهی به مخاطبان هستند و آن را نوعی پز برای خود می‌دانند فراموش می‌شوند. جلب توجه دوباره مردم به شعر نیازمند سه‌ضلع است؛ شاعر، مخاطب و دیگری دسترسی به امکانات ارتباطی لازم برای رساندن شعر به مردم. در ضلع سوم هم باید برنامه‌ریزی و عملکرد حساب‌شده‌ای را در پیش گرفت. شاعر در انتخاب راه ارتباطی با جامعه هدف هم باید دقت به خرج بدهد. رسانه‌ها هم قادر به انتشار اشعار هستند و مسئولان فرهنگی نیز می‌توانند با برپایی محفل‌های ادبی و حتی همایش‌ها و مراسم‌های مختلف به این ارتباط کمک کنند. رویدادهای ادبی نظیر شب‌های شعر از جمله بسترهای مناسب به این منظور هستند. حتی نظام آموزشی و فضای دانشگاهی هم قدرت خوبی برای حمایت بیشتر از شاعران دارند، ناشران نیز یکی از مهم‌ترین حلقه‌های ارتباطی میان شاعران و مردم هستند. هر چند در شرایط فعلی که نشر بواسطه اوضاع و احوال اقتصادی در وضعیت مطلوبی قرار ندارد نمی‌توان از آن انتظار چندانی داشت.

■ از ضرورت انتخاب راه‌های ارتباطی مناسب میان شاعران با مردم گفتید، در این رابطه از فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی چقدر می‌توان کمک گرفت؟

استفاده از فضای مجازی یک انتخاب ناگزیر است. در شرایط فعلی شاعران می‌توانند از بستر فضای مجازی برای انتشار کارهای خود استفاده کنند. منتهی بهره‌مندی اهالی شعر از این تکنولوژی ارتباطی باید بیشتر متمرکز بر ارائه اشعار آنان باشد و مطالعه جدی خود را موکول به منابع مکتوب کنند.

■ بخشی از گفته‌های شما مبتنی بر ضرورت توجه شاعران به نیاز روز جامعه است که تأکید کردید هنوز برخی شاعران آن را درک نکرده‌اند؛ جشنواره‌ها و جوایز ادبی چقدر در هدایت شاعران به این سمت و سو مؤثر هستند؟ بویژه که خودتان هم برای دوره‌ای دبیری جشنواره شعر فجر را برعهده داشته‌اید و در این زمینه تجربه دارید.

جشنواره‌ها در یک برهه‌ای مورد توجه بودند، منتهی طی سال‌های گذشته مردم علاقه کمتری به شب شعرها و محفل‌های ادبی نشان داده‌اند و متأسفانه در بسیاری از مواقع تنها مخاطبان اینها خود شاعران مدعو بوده‌اند. این اتفاق نشأت گرفته از دلایل مختلفی نظیر فقدان جذابیت‌های لازم است. شب شعری که با چند سخنرانی برگزار شود که مردم را جذب نمی‌کند. از طرفی شعری که قبل‌تر در فضای مجازی منتشر شده باشد دیگر جذابیتی ندارد. البته در این بین می‌توان استثناهایی قائل شد، وقتی بحث شاعر مطرحی باشد علاقه‌مندان دیگر کاری به اینکه شعرش را قبلاً خوانده‌اند یا نه ندارند، شوق آنان برای دیدن او از نزدیک کافی است تا به محافل مذکور بروند.

■ در همین سال‌های اخیر و با وجود شرایطی که برشمردید، دیگر جشنواره‌های فجر نظیر فیلم و موسیقی و حتی تئاتر اثرگذاری بیشتری داشته و دارند؛ چرا این بی‌توجهی بیشتر معطوف به شعر شده؟

بخشی از این مسأله نشأت گرفته از تنزل موقعیت جهانی شعر است که تنها به ایران محدود نمی‌شود. اما نکته مهم این است که در هنرهایی نظیر سینما و موسیقی، بیش از شعر به خواست مخاطبان توجه می‌شود.

■ در چنین شرایطی و با وجود رقبای قدرتمندی که شعر دارد باز هم عده‌ای، از جمله اهالی ادبیات، درباره ضرورت توجه بیشتر به شعر در زندگی پرمشغله امروزی در مواجهه با مشکلات می‌گویند. شما چقدر به این گفته معتقد هستید؟

واقعیت این است که شعر خوب، بهره بیشتری از تخیل و جنبه‌های مورد نیاز روح انسان دارد، شعر مبتنی بر اصول بیش از سایر هنرها قادر است افراد را به سرچشمه فطرت و ذات‌شان بازگرداند.

■ نگاهی نیز به دایره جغرافیایی شعر فارسی داشته باشیم که بخش‌هایی از شبه قاره و همچنین ایران، افغانستان و تاجیکستان را شامل می‌شود. برقراری تعامل میان شاعران ساکن در این کشورها چقدر به بهبود سطح کیفی و از طرفی گسترش ادبیات فارسی کمک می‌کند؟

نه تنها شعر، بلکه دیگر هنرها نیز در رفت‌وآمد میان اقوام و فرهنگ‌های مختلف است که رشد می‌کنند. با این حال شعر حداقل در قلمرو زبان فارسی و در مقایسه با دیگر هنرها از امکان بهتری برای تعامل میان شاعران برخوردار است. این امکانی است که امروزه به لطف شبکه‌های اجتماعی و فضای مجازی در اختیار اهالی ادبیات قرار گرفته است. شعر حتی قادر است به رشد و بهبود روابط میان ملت‌هایی که همه یا بخشی از آنها به فارسی صحبت می‌کنند هم کمک کند؛ آن هم در شرایطی که برخوردار از مفاخر ادبی و فرهنگی مشترکی هستیم. البته به این شرط که از شعر به‌عنوان ابزاری برای پیوند بهره بگیریم نه اینکه آن را به سازکاری برای افتراق تبدیل کنیم. اهالی شعر اگر دست به دست یکدیگر بدهند حتی می‌توانند به عاملی مهم برای نزدیک‌تر شدن هر چه بیشتر سرزمین‌های خود به یکدیگر، آن هم در وجوه سیاسی و حتی اقتصادی بشوند.

■ در پایان قدری هم از وضعیت این روزهای شعر فارسی در افغانستان بگویید.

متأسفانه زندگی فرهنگی و ادبی مردم افغانستان تحت تأثیر شرایط سیاسی قرار گرفته است. آنچنان که شعر این روزهای افغانستان تا اندازه زیادی برآمده از درد و رنجی است که بر سر ساکنان آن آوار شده و طبیعی است که جلوه‌های احساسی و انتقادی پررنگ‌تری داشته باشد. با این حال شاید جالب باشد که بدانید شاعران افغانستان به‌طور کامل در جریان شعر امروز ایران هستند و تولیدات شعری کشور همسایه را در محافل ادبی خود می‌خوانند.

به یاد شهریار شعر معاصر

عبدالرضا مدرس زاده
نویسنده و شاعر

با گذشت بیش از سه دهه از درگذشت استاد محمدحسین شهریار تبریزی، نام و یاد او همچنان پابه‌پای شعر جاندار و دلنوازش در همه کوی و برزن‌های ادب معاصر به نیکی و رسایی شنیده می‌شود و به بسیار کسان، از جمله مدعیان بی‌مایه گستره شاعری گوشزد می‌کند که دعوا بر سر کهنه و نو و نان به هم قرض‌دادن‌های انجمنی نمی‌تواند کسی را برکشد یا فروبنشاند و برای دلپذیر نمودن و شنیده‌شدن نیاز به «آن» است نه دهان! شهریار به خلاف بسیاری از سنت‌گرایان، کار و شیوه نیما را نفی نکرد، البته ترجیح داد که در شیوه سنتی، سمت و جانب امثال سعدی و حافظ را نگه‌دارد و در فضای تازه پس از مشروطه منادی «جیغ‌بنفش» و هوادار «خروس‌جنگی» نباشد و تولیت حریم پاک غزل را از دست ندهد و کلید ذوق خویش را در چاه نوجویی‌های عمیقاً سطحی نیندازد! با گذشت زمان و درگذشت بسیار کسان (و حتی خود شهریار) جانداری و مایه‌داری شعر سنتی فارسی بیشتر خود را نشان داد و این مسأله به اثبات رسید که نوسرودن، الزاماً در شکل بیرونی شعر خود را نشان نمی‌دهد و زیرکانی چون شهریار نیک بلدند که از ظرف سنت کدام ظرفیت هنری را برداشت کنند.

اما شعر شهریار البته در نگه‌داشتن جانب بیرونی غزل از سوی او خلاصه نمی‌شود که شهریار چون هر شاعر راستین دیگر به درون‌مایه‌های شعری‌اش شناخته می‌شود و اگر غزل عاشقانه او به جای درجا زدن در بوس و کنارهای یک‌بار مصرف شاعرانه، رنگ و بوی صداقت و صمیمیت دارد بدان معنی است که شاعر تبریز اگر چه از احساس لبریز است اما او بیشتر ممنون عشقی غم‌آویز است تا وصالی دل‌انگیز زیرا مرور دیوان شهریار نشان می‌دهد دل‌شکستگی و حزن شاعر پس از شکست در ماجرایی مجازی، درهایی از حقیقت را بر روی او گشوده است که دیگران یا به چنین توفیقی دست نیافته یا آن را مغتنم نشمرده‌اند. همین‌که شاعری چون او از سوی طیف‌های گوناگون در محاق انکار نمی‌افتد و آموزه‌های مندرج در شعرش کهنه نمی‌شود و در جایگاه یک آذربایجانی سرشناس و ذی‌شأن، ایران و زبان فارسی را دوست می‌دارد؛ بدان معنی است که این مرد نازنین و بی‌ادعا و فروتن در آستان سربلندی، تراز و معیار دقیق و درست برای همه کسانی است که ایران و هنر و شعر و ایمان و آذربایجان را با هم و برای هم دوست می‌دارد.

نکوداشت چنین مردی، ارج نهادن به چنان ارزش‌هایی است.

اخبار

توضیحات وزارت میراث درباره پارگی نقاشی کمال‌الملک

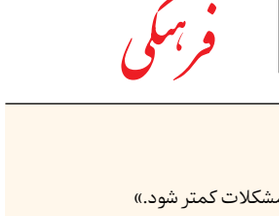

روابط‌عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی درباره انتشار خبری مبنی بر آسیب به یکی از تابلوهای مجموعه جهانی گلستان توضیحاتی ارائه کرد. در این اطلاعیه تصریح شده است: ضمن سپاس همیشگی بابت حساسیت اصحاب رسانه برای حراست از گنجینه‌های ملی، پایش سلامت آثار موزه‌ای در دستور کار اداره‌کل موزه‌های وزارت میراث‌فرهنگی قرار دارد و هیأت کارشناسی به این منظور مأموریت بازدید از مخازن و تالارهای کاخ موزه‌ها را به عهده دارند. امسال نیز اعتبار لازم برای مرمت اضطراری تعدادی از تابلوهای نقاشی موجود در تالارها و مخازن کاخ موزه‌ها در نظر گرفته شده که این مهم به انجام می‌رسد. نقاشی آسیب‌دیده که به‌تازگی تصاویری از پارگی آن از سوی یک فعال گردشگری در فضای مجازی منتشر شد، تابلوی «گربه و قفس قناری» اثر محمد غفاری، معروف به کمال‌الملک است که در سال ۱۳۰۸ هجری قمری در ابعاد ۶۱ در ۴۷ سانتی‌متر، با رنگ‌روغن روی بوم اجرا شد و هم‌اکنون در کاخ گلستان تهران نگهداری می‌شود./ ایسنا

درگذشت شاعر حجم‌گرای ایران در پاریس

یدالله رؤیایی شاعر حجم گرای ایران در ۹۰ سالگی در پاریس درگذشت. رؤیایی اردیبهشت‌ماه ۱۳۱۱ در دامغان پا به دنیا گذاشت. او پس از تحصیل در مدرسه، فارغ‌التحصیل دانشسرای تربیت معلم تهران شد و پس از آزادی از زندان شاه در سال ۱۳۳۶ نخستین شعرهای خود را با نام مستعار رؤیا منتشر کرد. رؤیایی اندکی بعد ادامه تحصیل داد و موفق به دریافت دکترای حقوق بین‌الملل از دانشگاه تهران شد. بعد از آن هم به استخدام وزارت دارایی در آمد. او معروف‌ترین شاعر حجم‌گرای ایران است. نخستین اثر او «نغمه‌های زندگی» است. «بر جاده‌های تهی» نیز مجموعه شعر بعدی اوست. دفتر شعر «بر جاده‌های تهی»، رؤیایی را به‌عنوان شاعری به اصطلاح تندرو علیه استبداد پهلوی در جامعه مطرح کرد. او با انتشار مقالاتی در باب شعر، نظریاتی در باب شاعری ارائه داد و چهارچوب و تعریف تازه‌ای از شعر را نزد محافل ادبی بر سر زبان‌ها انداخت. رؤیایی که به فرم شعر اهمیت خاصی می‌داد و آن را بنیادی‌ترین مسأله شعر مطرح می‌کرد، چند دهه پیش از ایران رفت. او پنجشنبه شب در پاریس درگذشت./ ایرنا

«پست» اسپیلبرگ در خانه هنرمندان

دوازدهمین جلسه مرور فیلم‌های مریل استریپ، بازیگر امریکایی در سینماتک خانه هنرمندان ایران که روز دوشنبه ۲۸ شهریورماه ۱۴۰۱ از ساعت ۱۷:۳۰ در سالن استاد ناصری برگزار می‌شود، به نمایش فیلم سینمایی «پست» به کارگردانی استیون اسپیلبرگ محصول سال ۲۰۱۷ اختصاص دارد. پس از نمایش فیلم، نشست نقد و بررسی با حضور حسین عیدی‌زاده برگزار می‌شود. «پست» درباره انتشار اسناد پنتاگون توسط روزنامه واشنگتن پست در سال ۱۹۷۱ است. اسناد پنتاگون پیش از انتشار خبرساز شدند و این زمانی بود که بن بردلی سردبیر واشنگتن پست و کاترین گراهام ناشر روزنامه، دولت فدرال را در مورد حق خود در انتشار این مدارک به چالش کشیدند. اسناد پنتاگون مطالعه‌ای درباره نقش سیاسی و نظامی امریکا در جنگ ویتنام از سال ۱۹۴۵ تا ۱۹۶۷ و حاوی اطلاعات طبقه‌بندی‌شده است که در دولت‌های چهار رئیس جمهور این کشور لاپوشانی شده بود./ روابط عمومی خانه هنرمندان

تصاویری از فضای خشن زنان معتاد در یک مستند

مستند «هیچکس منتظرت نیست» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی محسن اسلام‌زاده که اخیراً در اولین حضور بین‌المللی خود در بخش مسابقه مستندهای بلند هیجدهمین دوره جشنواره «سینمای مسلمان کازان» به نمایش درآمد، به دعوت گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه فدرال کازان در دانشکده روابط بین‌الملل این دانشگاه اکران شد و پس از پایان نمایش مستند، محسن اسلام‌زاده به سؤالات مخاطبان پاسخ داد. او در بخشی از این نشست درباره این مستند گفت: «درست است که فضای فیلم سخت و برخی مواقع خشن به نظر می‌رسد اما به‌دلیل آنکه روبه‌جلو حرکت می‌کند و شخصیت پُرانرژی مانند سپیده علیزاده در فیلم حضور دارد، هم ایشان از ساخت این مستند ابراز رضایت کرد و هم از حمایت مرکز مستند سازمان سینمایی سوره برخوردار شدم.»/ مهر

شماری از بازیگران درجه یک با «رفتار نامناسب»

بابی کاناواله بازیگر برنده امی، رابرت دنیرو بازیگر برنده ۲ اسکار، رز بیرن نامزد ۲ جایزه امی، ورا فارمیگا نامزد اسکار، رین ویلسون نامزد ۳ جایزه امی و وویی گلدبرگ برنده ایگوت؛ بازیگران فیلم جدید تونی گلدوین با عنوان «رفتار نامناسب» خواهند بود. این فیلم که خود گلدوین در آن علاوه‌بر کارگردانی در برابر دوربین هم ظاهر می‌شود، درباره مردی به نام مکس برنال با بازی کاناواله است که قبلاً نویسنده موفق کمدی بود و حالا استندآپ کمدین نه‌چندان موفقی است که یک پسر ۱۱ ساله نابغه دارد. نقش این پسر مبتلا به اوتیسم را ویلیام فیتزجرالد بازی می‌کند. این پدر که اخیراً همه چیزش را از دست داده و از همسرش هم جدا شده با پدرش زندگی می‌کند که نقشش را رابرت دنیرو ایفا می‌کند. مکس تصمیمی مضحک می‌گیرد و می‌خواهد پسرش را به سفری اودیسه‌وار ببرد و به این منظور باید پسرش را از همسرش بدزدد. تونی اسپیریداکیس نویسنده فیلمنامه این فیلم است و ویلیام هوربرگ از تهیه‌کنندگان فیلم از آن به‌عنوان فیلمنامه‌ای که ترکیبی از حقیقت، طنز و لطف است، یاد کرد./ مهر

در میزبانی موزه سینما از کارگردانان محرم و عاشورایی مطرح شد

قصه‌ای جذاب‌تر از کربلا نیست

فرهنگی/ نشست دورهمی کارگردانان آثار محرمی و عاشورایی با حضور حسن جلایر تهیه‌کننده «سفیر»، شهرام اسدی کارگردان «روز واقعه»، داریوش یاری کارگردان «ناسور»، هادی نائیجی و دانش اقباشاوی کارگردانان «هیهات» و مجید اسماعیلی مدیرعامل موزه سینما همزمان با اربعین حسینی در موزه سینمای ایران برگزار شد. در ابتدای این نشست مجید اسماعیلی مدیرعامل موزه سینما با بیان اینکه قطعاً آثاری که امروز در اختیار ما قرار دارد با نیت پاک، اخلاص خوب و توفیق بزرگ انجام شده است، ادامه داد: «هدف اصلی از نشست این است که چرا امروز نمی‌توانیم درباره موضوع به این مهمی جریان فیلمسازی راه بیندازیم.»

در ادامه این نشست و در پاسخ به درخواست مدیرعامل موزه سینما هر کدام از کارگردانان ضمن ارائه توضیحاتی درباره چگونگی شکل گرفتن ایده آثارشان، درباره این آثار صحبت کردند. طبق اعلام روابط عمومی موزه سینما، حسن جلایر با اشاره به اینکه برای ساخت «سفیر» آن زمان سه میلیون تومان بودجه پیش‌بینی شد، بیان داشت: مثلاً دستمزد فرامرز قریبیان برای سه ماه ۸۰ هزار تومان تعیین شده بود. او در ادامه با اشاره به حمایت شهید کلاهدوز از ساخت فیلم و اعلام هزینه حدود هفت میلیون تومان برای ساخت این فیلم گفت: «در زمان اکران فیلم «سفیر» به فروش ۱۹ میلیون تومانی رسید و نه تنها توانستیم بودجه‌ای که برای فیلم هزینه شده بود را بازگردانیم بلکه سود هم کردیم.»

شهرام اسدی کارگردان «روز واقعه» با تاکید بر اینکه فیلمنامه‌ای که به دستش رسیده درخشان بود خاطرنشان کرد: «آقای جلایر در ابتدای ساخت فیلم سه نکته مهم به من گفتند که من هر سه را لحاظ کردم. یکی از نکات که به من گفتند این بود که بر اساس باورهای دینی و اعتقادات ما افراد عادی نمی‌توانند ندای الهی را بشنوند و من در جاهای مختلف که درباره فیلمنامه «روز واقعه» توضیح می‌دادم متوجه شدم که این مسأله بسیار مهم است.»

داریوش یاری کارگردان «کربلا جغرافیای یک تاریخ» نیز با اشاره به اکران فیلمش در کربلا همزمان با سالروز تولد امام حسین(ع) و کسب جایزه ۷ هزار دلاری گفت: «از نظر من واقعه کربلا به نوعی آخرین حجت خدا در زمین با همه بشریت بود و بلندترین ندای کربلا از کوچکترین گلوی شهید کربلا گفته می‌شود. وقایعی که در سرزمین کربلا رخ می‌دهد پر از احکام الهی است.» کیانوش دالوند کارگردان «ناسور» با بیان این نکته که ۷۰ درصد نقش شخصیت‌های فیلم را خود بازی کرده، گفت: «از زمان نگارش فیلمنامه تا زمان دوبله، داستان و اتفاقات عاشورا و مصایبی که بر امام حسین(ع) و حضرت عباس گذشت من را رها نمی‌کرد. چه زمانی که می‌نوشتم و چه زمانی که گوینده‌گی می‌کردم دائم احساساتی می‌شدم و گریه می‌کردم. ابتدا تصور کردم که شاید به‌دلیل اینکه خودم به اثر نزدیک هستم تا این اندازه احساساتی می‌شوم و تحت تأثیر قرار می‌گیرم اما بعد متوجه شدم در زمان دوبله سایر گویندگان نیز این احساسات را دارند.»

هادی نائیجی کارگردان «هیهات» با تأکید بر اینکه در روایت قصه‌های مذهبی نمی‌توانیم احساسات را بخوبی منتقل کنیم، افزود: «در این بخش ضعیف هستیم. بخصوص در زمان نگارش فیلمنامه. متأسفانه تاکنون ندیدم روی کاغذ این نوع روایت‌ها درست و با جزئیات نوشته شده باشد تا در زمان ساخت نیز بخوبی اجرا شود.» دانش اقباشاوی کارگردان «هیهات» نیز راز ماندگاری فیلم‌های عاشورایی را نگاه هنرمندانه به وقایع دانست.»